

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з навчальної дисципліни

«МЕНЕДЖМЕНТ»

*(для студентів 4 та 5 курсів заочної (дистанційної) форми навчання
освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 242 – Туризм)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2017

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент» (для студентів 4 та 5 курсів заочної (дистанційної) форми навчання освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 242 – Туризм) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. І. В. Писарева. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 14 с.

Укладач асист. І. В. Писарева

Рецензент **І. М. Писаревський**, доктор економічних наук, професор Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою туризму і готельного господарства, протокол № 1 від 30 серпня 2017 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	5
2 ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ 4 КУРСУ.....	6
3 ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ 5 КУРСУ.....	11
4 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	12
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	13

ВСТУП

Відповідно до навчального плану спеціальності 242 – Туризм студенти заочної (дистанційної) форми навчання виконують контрольні роботи з дисципліни «Менеджмент» на 4 та 5 курсі навчання.

Виконання контрольних робіт необхідне для систематизації, закріплення та розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни. Контрольні роботи дозволяють студентам опанувати необхідні практичні навички під час вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних із темою роботи.

Метою контрольної роботи є вивчення теоретичних основ менеджменту під час підготовки студентів за спеціальністю «Туризм» і формування вмінь використання теоретичних знань у вирішенні практичних завдань управління в організаціях та підприємствах. Зважаючи на це, завданнями виконання контрольної роботи є такі:

- вивчення навчальної та спеціальної літератури згідно з рекомендованим списком;
- систематизація та узагальнення теоретичного матеріалу з питань завдання;
- розроблення управлінських рішень щодо вирішення проблемної ситуації в підприємстві.

Студент повинен навчитися самостійно працювати з науковою літературою, підручниками та посібниками, довідковими, статистичними та іншими науково-допоміжними матеріалами з обраної проблеми. Використовуючи різноманітну літературу студент має вміти коротко викласти зміст обраної проблеми. Водночас важливо не тільки проаналізувати питання, але і визначити своє бачення проблеми, своє ставлення до її вирішення.

Виконання контрольних робіт повинне підтвердити опанування студентами теоретичних знань в обсязі навчальної програми та здатність використовувати одержані знання у практичній діяльності.

1 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Менеджмент і адміністрування (Стратегічне управління)» є індивідуальною роботою, метою якої є поглиблення та закріплення знань, одержаних під час вивчення дисципліни, придбання навичок у розробці раціональних рішень під час управління підприємством.

Роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 × 297 мм).

У друкованому варіанті текст розташовують через 1,5 міжрядковий інтервал до тридцяти рядків на сторінці шрифтом Times New Roman, 14-й кегль. Абзацний відступ має бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам.

Текст завдання розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – не менше 20мм, з правого – не менше 10мм, зверху – не менше 20мм, знизу – не менше 20 мм.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», розділи основної частини «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ». Додатки не нумерують, а їх назви друкують великими літерами симетрично до тексту без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів необхідно починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділів не допускається.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї знаходиться тільки один рядок тексту.

Усі сторінки роботи, включаючи додатки, повинні мати порядкову нумерацію в межах всієї роботи і позначатися арабськими цифрами без крапки в кінці у правому верхньому кутку.

Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення основної частини роботи і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад, 1, 2, 3 і т. д.

Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Ілюстрації (креслення, рисунки, фотографії, графіки, схеми, діаграми) необхідно розміщувати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути

посилання в роботі. Ілюстрацію позначають словом «Рис.», яке разом із назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремленого крапкою, наприклад, «Рис. 2.1.» – перший рисунок другого розділу.

Цифровий матеріал, назвичай, оформлюють у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над нею і друкують симетрично до тексту. Слово «Таблиця» і назву таблиці починають з великої літери. Назву не підкреслюють. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи. У правому верхньому кутку розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, «Таблиця 2.1» - перша таблиця другого розділу, нижче розміщують назву таблиці.

2 ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ 4 КУРСУ

Контрольна робота містить у собі виконання теоретичного завдання, яке повинно охоплювати глибоке розкриття сутності питання, характеристику різних підходів та поглядів, а також позиції студента. Викладення теоретичного питання повинно супроводжуватися схемами, таблицями, які дозволяють наочно демонструвати матеріал, що розкривається. Рекомендується також наводити практичні приклади, які підтверджують ступінь оволодіння студентом теоретичним матеріалом та вміння використовувати його на практиці.

Завдання по контрольній роботі встановлюється відповідно до таблиці 2.1 залежно від початкової букви прізвища студента.

Таблиця 2.1– Варіанти для написання контрольної роботи

№ п/п	Початкова буква прізвища	№ варіанту	№ п/п	Початкова буква прізвища	№ варіанту	№ п/п	Початкова буква прізвища	№ варіанту
1	А	1	11	Л	11	21	Са-Сл	21
2	Б	2	12	Ма-Мл	12	22	См-Ся	22
3	В	3	13	Мн-Мя	13	23	Т	23
4	Г	4	14	На-Нл	14	24	У,Ф	24
5	Д	5	15	Нм-Ня	15	25	Х,Ц	25
6	Е,Є	6	16	О	16	26	Ч	26
7	Ж	7	17	Па-Пл	17	27	Ш,Щ	27
8	З,І	8	18	Пм-Пя	18	28	Ю	28
9	Ка-Кл	9	19	Ра-Рл	19	29	Я	29
10	Кл-Кя	10	20	Рм-Ря	20			

Варіант 1.

1. Менеджмент як різновид господарського управління. Основні елементи менеджменту та їхня характеристика.
2. Поняття кар'єри та сфери її реалізації.
3. Аналіз управлінських обмежень.

Варіант 2.

1. Організація як відкрита система. Види організацій. Ознаки організації.
2. Сучасні методи та моделі прийняття раціональних та стратегічних управлінських рішень.
3. Проблеми делегування повноважень.

Варіант 3.

1. Методологія планування. Організаційні рівні планування. Стратегічне планування, мети і принципи стратегічного планування.
2. Поняття організаційної структури. Організаційні структури, принципи їхньої побудови.
3. Структура конфлікту.

Варіант 4.

1. Історичні етапи розвитку науки про менеджмент.
2. Сутність і характеристика функції організації.
3. Економічні методи управління.

Варіант 5.

1. Предмет, мета і головна задача менеджменту. Об'єкт та предмет вивчення науки менеджменту.
2. Управлінське рішення. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень.
3. Теорія очікувань Врума - Йеттона.

Варіант 6.

1. Загальна характеристика і класифікація функцій менеджменту.
2. Типи організаційних структур: лінійний, функціональний, змішаний, дивізіональний, матричний.
3. Прогнозування в управлінні.

Варіант 7.

1. Сутність і функції цілей менеджменту. Вимоги, що подаються до цілей

менеджменту. Класифікація цілей менеджменту

2. Поняття і місце планування в системі менеджменту. Види планів і підходи до їхнього розроблення.
3. Умови ефективного контролю.

Варіант 8.

1. Оперативне планування, мети, задачі методи.
2. Управління організаційними змінами. Причини опору організаційним змінам та методи їхнього подолання.
3. Види контролю.

Варіант 9.

1. Види планування та їх взаємозв'язок. Складові процесу стратегічного планування.
2. Змістовні теорії мотивації.
3. Роль керівника у життєдіяльності організації.

Варіант 10

1. Підходи до оптимізації управлінських рішень.
2. Прогнозування результатів прийняття рішень.
3. Структура конфлікту.

Варіант 11.

1. Типи моделей: фізична, аналогова, математична. Основні моделі застосування в менеджменті: теорія ігор, теорія черг, модель керування запасами, моделі лінійного програмування, імітаційні моделі, економічний аналіз.
2. Поняття балансу влади. Класифікація форм влади.
3. Стрес та його ознаки.

Варіант 12.

1. Поведінкові аспекти ухвалення рішення.
2. Інформація та комунікації в організаціях.
3. Значення новаторства, інноваційних процесів.

Варіант 13.

1. Функція планування та її основні форми.
2. У. Тейлор «Принципи наукового управління».
3. Управління в умовах різних культур.

Варіант 14.

1. Вчення М. Вебера про ідеальну бюрократичну організацію управління.
2. Оцінка та аналіз організаційних структур управління.
3. Бюрократія та корупція як іманентні риси організації.

Варіант 15.

1. Наукові праці Ф. та Л. Гілберті, Г. Форда.
2. Поняття і сутність методів управління організаціями.
3. Поняття стресу. Причини стресу.

Варіант 16.

1. Сутність та значення інформації.
2. Підходи до оптимізації управлінських рішень.
3. Формальне і неформальне лідерство.

Варіант 17.

1. «Дерево цілей» і методика його побудови.
2. Тактичне планування, основні задачі та прийоми.
3. Організаційні структури, принципи їхньої побудови.

Варіант 18.

1. Історичні етапи розвитку науки про менеджмент.
2. Внутрішнє середовище підприємства.
3. Комунікаційний процес.

Варіант 19.

1. Матриця розподілу функцій і методика її побудови.
2. Фактори, що визначають формування структур керування виробництвом.
3. Адміністративна модель прийняття управлінських рішень.

Варіант 20.

1. Місія організації. Цілі організації та їхня класифікація.
2. Сутність та значення менеджменту. Види менеджменту.
3. Система стратегічних, тактичних і оперативних планів.

Варіант 21.

1. Сутність, призначення і характеристика функцій менеджменту.
2. Використання інформаційних технологій в управлінні організацією.

3. Класифікація управлінських рішень.

Варіант 22.

1. Сутність та значення інформації.
2. Підходи до оптимізації управлінських рішень.
3. Поняття стресу. Причини стресу.

Варіант 23.

1. Необхідність моделювання.
2. Структурні методи вирішення конфліктів.
3. Ситуаційна модель Фідлера.

Варіант 24.

1. Комунікаційний процес.
2. Поняття керівництва і лідерства в менеджменті: подібність і розбіжності.
3. Типи моделей: фізична, аналогова, математична.

Варіант 25.

1. Життєвий цикл організацій.
2. Поняття організаційної структури.
3. Чотири системи у стилі лідерства Лайнера.

Варіант 26.

1. Процес формування стратегічного плану. Основні етапи.
2. Управління організаційними змінами. Причини опору організаційним змінам та методи їхнього подолання.
3. Види контролю.

Варіант 27.

1. Процес обміну інформацією. Бар'єри на шляху організаційних комунікацій.
2. Групове ухвалення рішень в організаціях.
3. Визначення стилю керівництва методом Блейка - Моутон (решітка ГРИД).

Варіант 28.

1. Бюрократія та корупція як іманентні риси організації.
2. Внесок вчених України радянського періоду в науку управління.

3. Світові тенденції глобалізації та їхній вплив на вітчизняні організації.

Варіант 29.

1. Японський досвід стратегічних рішень методом «ринги се».
2. Шляхи подолання основних бар'єрів моделювання.
3. Сучасні підходи до управління конфліктними ситуаціями.

3 ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ 5 КУРСУ

Метою контрольної роботи є закріплення і поглиблення теоретичного матеріалу і практичних навичок із питань менеджменту в туризмі. Основними завданнями контрольної роботи є характеристика організаційно-правових форм господарювання та організаційних структур підприємства, а також визначення основних посадових вимог до менеджера з туризму.

Контрольна робота для студентів 5 курсу спеціальності 242 – Туризм складається з таких підрозділів.

Вступ. Студенту необхідно надати характеристику обраного для виконання контрольної роботи підприємства сфери туризму за такими ознаками:

- вид діяльності;
- положення на ринку;
- характеристика збутової аудиторії;
- характеристика конкурентів;
- аналіз законодавчої бази, яка регламентує діяльність аналізованого підприємства.

1. Організаційно-правова форма господарювання. Розглянути основні форми організаційно-правового господарювання та визначити форму господарювання обраного підприємства. Визначити найбільш ефективну форму господарювання для підприємств туризму.

2. Організаційна структура підприємства. Охарактеризувати види організаційних структур підприємств. Визначити організаційну структуру обраного підприємства та визначити найбільш ефективну організаційну структуру для діяльності підприємств туризму.

3. Посадова інструкція менеджера з туризму. Розглянути основні положення посадової інструкції менеджера з туризму.

Висновки. Узагальнити отримані результати дослідження.

Список використаних джерел.

4 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Оцінювання контрольних робіт проводиться за 30-бальною шкалою за такими критеріями:

Для 4 курсу:

1. Належне написання вступу та висновків – 5 балів.
2. Повнота розкриття теоретичних питань – 20 балів
3. Своєчасне виконання курсової роботи – 5 балів.

Для 5 курсу:

1. Належне написання вступу та висновків – 5 балів.
2. Повнота розкриття теоретичних питань – 10 балів
3. Результати самостійно проведеного студентом дослідження проблеми за матеріалами конкретного підприємства – 10 балів
4. Своєчасне виконання курсової роботи – 5 балів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Керівництво організацією : навч. посібник / О. Є. Кузьмін, Н. Т. Мала, О. Г. Мельник, І. С. Процик. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львів, політехніка», 2008. – 244 с.
2. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту: підручник / О. С. Кузьмін, О. Г. Мельник. – 2-е вид., випр., допов. – Київ : Академвидав, 2007. – 464 с.
3. Менеджмент : теорія і практика : навч. посіб. / А. А. Мазаракі, Г. Є. Мошек, Л. А. Гомба та ін. – Київ : Атіка, 2007. – 564 с.
4. Гріфін Р. Основи менеджменту : підручник / Р. Гріфін, В. Яцура ; наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич. – Львів : БаК, 2001. – 624 с.

Допоміжні джерела

1. Гірняк О. М. Менеджмент : підруч. для студ. вищ. закладів освіти / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – Львів : Магнолія 2006, 2007. – 352 с.
2. Завадський Й. С. Менеджмент – Management / Й. С. Завадський. – 2-ге вид. – Київ : Укр. фін. ін-т менеджменту і бізнесу, 1998. – 542 с.
3. Ильин А. И. Планирование на предприятии. Стратегическое планирование : учеб. пособие для вузов. А. И. Ильин, М. М. Сеница. – Минск, 2000. – Т.1 – 416 с.
4. Ильин А. И. Планирование на предприятии. Тактическое планирование: учеб. пособие для вузов. А. И. Ильин, Л. М. Сеница. – Минск : Экономпресс, 2000. – Т.2 – 312 с.

5. Кабушкин Н. И. Основы менеджмента : учебник / Н. И. Кабушкин. – Минск : Экономпресс ; ФУ А, 1998.–284 с.
6. Князев С. Управление. Искусство, наука, практика / С. Князев. – Минск : Армита - Маркет, 2002.–512 с.
7. Колот А. М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу : навч. посібник / А. М. Колот – Київ : КНЕУ, 1998. – 224 с.
8. Коропецький І. С. Українські економісти ХІХ ст. та західна наука / І. С. Коропецький. – Київ : Либідь, 1993 – 192 с.
9. Кредисова А. История учений менеджмента / А. Кредисова. – Київ : ВИРА-Р, 2000. – 336 с.
10. Кредісов А. І. Менеджмент для керівників / А. І. Кредісов, Є. Г. Панченко, В. А. Кредісов. – Київ : КОО Т–ва «Знання», 1999. – 556 с.
11. Кузьмін О. Є. Менеджмент японський. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т.2 / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник; відп. ред. С. В. Мочерний. – Київ : Академія, 2001. – С. 315–317.
12. Кузьмін О. Є. Менеджмент : теоретичні засади та прикладні аспекти: конспект лекцій для студ. базових напрямів підготовки «Менеджмент» та «Економіка і підприємництво» / О. Є. Кузьмін, М. С. Ноджак, О. Г. Мельник. – Львів : Вид–во Нац. ун–ту «Львів, політехніка», 2006.– 152 с.
13. Курочкин А. С. Управление предприятием : учеб. пособие / А. С. Курочкин. – Київ : МАУП, 1998. – 144 с.
14. Лукашевич М. П. Теорія і практика самоменеджменту : навч. посібник / М. П. Лукашевич. – Київ: МАУП, 1999 – 360 с.
15. Мартыненко Н. Технология менеджмента : учебник для студ. высш. учеб. заведений / Н. Мартыненко. – Київ : Леся, 1997. – 800 с.
16. Наука управляти : з історії менеджменту : Хрестоматія : навч. посібник / пер. з рос. – Київ : Либідь, 1993. – 304 с.
17. Родченко В. В. Международный менеджмент : учеб. пособие / В. В. Родченко. – Київ : МАУП, 2000. – 240 с.
18. Ру Д. Управління / Д. Ру, Д. Сулье ; пер. з фр. – Київ : Основи, 1995. – 442 с. 60.
19. Скворцов Н. Н. Теория и практика менеджмента: зарубежный опыт / Н. Н. Скворцов, Н. К. Назимова. – Київ : УкрИНТЕИ, 1992. – 64 с.
20. Соснин А. Основы теории і практики менеджменту / А. Соснин. – Київ : Умфіб, 2000. – 192 с.
22. Шегда А. В. Менеджмент : навч. посіб. / А. В. Шегда – Київ : КОО т–ва «Знання», 2002. – 528 с.

Навчальне видання

Методичні вказівки

до виконання контрольної роботи

з навчальної дисципліни

«МЕНЕДЖМЕНТ»

*(для студентів 4 та 5 курсів заочної (дистанційної) форми навчання
освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 242 – Туризм)*

Укладач **ПИСАРЕВА** Ірина Володимирівна

Відповідальний за випуск *Н. М. Богдан*

Редактор О. В. Михаленко

Комп'ютерне верстання *І. В. Писарева*

План 2017, поз.459 М

Підп. до друку 03.10.2017
Друк на ризографі
Зам. №

Формат 60 × 84/16
Ум. друк. арк. 0,82
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017 р.